

2022/0309C

Ontwerpbegroting 2023

Versie 15 april 2022

veiligheids regiozhz

Inhoudsopgave

1 Inleiding 3

2 Veiligheid voorop 4
2.1 Wat we willen bereiken 4
2.2 Wat we daarvoor doen 4
2.3 Relatie met financieel perspectief 5
2.4 Wat mag het kosten? 5

3 Uitwerking van de sporen 7
3.1 Passend acteren op ons risicobeeld 7
3.2 Deskundig adviseren in risicobeheersing en verbindend regisseren in crisisbeheersing 8
3.3 Krachtige brandweerzorg op maat door beroeps en vrijwilligers 10
3.4 Informatie gestuurd werken 11
3.5 Omgevingsgericht werken aan zelfredzaamheid 13
3.6 Wendbaar en duurzaam organiseren 14

4 Paragrafen 15
4.1 Weerstandsvermogen en risicobeheersing 15
4.2 Onderhoud kapitaalgoederen 17
4.3 Financiering 18
4.4 Bedrijfsvoering 22
4.5 Verbonden partijen 22
4.6 Meerjarig investeringsplan 26

5 Financiën 27
5.1 Algemeen 27
5.2 Overzicht van baten en lasten 27
5.3 Overzicht van de gemeentelijke bijdragen 27
5.4 Incidentele baten en lasten 28
5.5 Meerjarenraming 2023-2026 28
5.6 Uiteenzetting financiële positie 28
5.7 Verloop van reserves 29
5.8 Verloop van voorzieningen 31

6 Vaststelling 32

7 Bijlagen 33
7.1 Overzicht van baten en lasten naar kostensoorten 33
7.2 Programmaplan met overzicht van baten en lasten 34
7.3 Overzicht van baten en lasten naar taakveldindeling 34
7.4 Verplichte beleidsindicatoren 34
7.5 Geprognotiseerde balans 35
7.6 Risico's 36

1 Inleiding

De Veiligheidsregio Zuid-Holland Zuid (VRZHZ) is één van de 25 veiligheidsregio's in Nederland. Namens de 10 gemeenten in onze regio voeren wij verschillende taken uit voor het programma veiligheid, namelijk risicobeheersing, crisisbeheersing, brandweerzorg en geneeskundige hulpverlening.
De begroting 2023 is de tweede jaarschijf gebaseerd op het beleidsplan 2022-2025.

De begroting 2023 noemt de stappen die in 2023 gezet worden om invulling te geven aan de visie uit het beleidsplan. We volgen in deze begroting de lijn van de sporen uit het beleidsplan. Zo kunnen de stappen goed in het licht van het beleidsplan worden gezien. De speerpunten richten zich vooral op de specifieke en bijzondere zaken die dit jaar aandacht vragen. Voorop staat dat we een organisatie zijn die continu paraat staat voor de veiligheid van mens en dier binnen de regio Zuid-Holland Zuid. Van kleine incidenten tot groot, opererend vanuit 31 kazernes.

Ontwikkelingen staan niet stil. In 2023 verwachten we aan de slag te kunnen met de uitkomsten van het landelijk onderzoek naar een toekomstbestendig brandweerstelsel. De omgevingswet zal in 2023 van kracht zijn en er wordt meer duidelijk over de evaluatie van de Wet Veiligheidsregio's. We zullen de ontwikkeling van het Multi Intelligence Center (MIC) in 2023 vorm zien te krijgen.

In 2022 is intensief gesproken over het financieel perspectief van de VRZHZ. Zorgen zijn er als het gaat over de hoge inflatiecijfers van de laatste tijd. We verwachten dit onder andere terug te zien in een nieuwe CAO in 2023 omdat de huidige tot en met 2022 loopt, maar ook in stijgende energie en materiaalkosten.

De coronacrisis heeft laten zien dat de wereld niet maakbaar is. De oorlog in Oekraïne doet ons ervaren dat vrede en veiligheid niet vanzelfsprekend zijn. Onverwachts kunnen perspectieven er anders uit zien. Het zit in de kern van ons werk. Incidenten en crisis is waar het anders gaat dan de verwachting was. Vanuit onze kernwaarden, deskundig, daadkrachtig, betrokken en samenwerkingsgericht werken we ook in 2023 aan een veilig Zuid-Holland Zuid.

Tegelijk maakt dit het moeilijk goede financiële voorspellingen te doen. Steeds meer wordt vanuit het Rijk op Veiligheidsregio's samen met gemeenten een beroep gedaan om crisis het hoofd te bieden. Lang niet altijd is duidelijk hoe financiële vergoedingen lopen en of deze toereikend zijn. Het vraagt om blijvend de vinger aan de pols te houden en hier transparant met het bestuur over te spreken.

Hoe is de begroting opgebouwd?
In hoofdstuk 2 schetsen we een samenvatting van het programma dat de VRZHZ voert. Hoofdstuk 3 gaat in op de verschillende (beleids)doelstellingen, opgebouwd langs de lijn van de zes sporen uit het concept beleidsplan. De verplichte paragrafen van de begroting komen aan bod in hoofdstuk 4, waarna vervolgens hoofdstuk 5 de financiële begroting toont.

2 Veiligheid voorop

De begroting van de Veiligheidsregio beslaat in essentie het taakveld 'Risico-, crisisbeheersing en brandweer' en vormt zo onderdeel van het programma Veiligheid. De begroting (en jaarrekening) van de Veiligheidsregio is opgezet als een 'plug-in' voor de gemeentelijke programmabegroting. Het volgt de opzet van het BBV, als ware het een (deel)programma.

2.1 Wat we willen bereiken

Het **beoogd effect** van dit programma is weergegeven in de visie van de Veiligheidsregio Zuid-Holland Zuid:

Wij vergroten de veiligheid van iedereen die in Zuid-Holland Zuid woont, werkt of recreëert. We stimuleren en bevorderen veiligheid en veilig gedrag. We doen dit met voor hun taak uitgeruste medewerkers en in nauwe verbinding met onze gemeenten en samenwerkingspartners. Informatie wordt door ons steeds beter gebruikt om veiligheid te verbeteren. Wij werken risicogericht en tonen flexibiliteit bij het oppakken van strategische opgaven. Bij incidenten reageren we adequaat om een onveilige situatie te voorkomen, te beperken of te bestrijden.

2.2 Wat we daarvoor doen

Om dit effect te realiseren, voeren wij voor onze 10 gemeenten in de regio taken uit op het gebied van risicobeheersing, crisisbeheersing, rampenbestrijding, brandweerzorg en geneeskundige hulpverlening, ondersteund door taken op het gebied van bedrijfsvoering. In het beleidsplan 2022-2025 zijn voor de komende periode de volgende 6 sporen benoemd:

1. Passend acteren op ons risicobeeld
2. Deskundig adviseren in risicobeheersing en verbindend regisseren in crisisbeheersing
3. Het leveren van krachtige brandweerzorg op maat door beroeps en vrijwilligers
4. Informatie gestuurd werken
5. Omgevingsgericht werken aan zelfredzaamheid
6. Wendbaar en duurzaam organiseren

De uitvoering van onze taken hangt sterk samen met ons risicoprofiel. Een opvallende factor in ons risicobeeld is de vele infrastructuur, met dagelijks het vervoer van grote hoeveelheden verschillende gevaarlijke stoffen. Rivieren die bijdragen aan het overstromingsrisico. Indringende vraagstukken als we die verbinden met de grote woningbouwopgave in onze regio, die voor een groot deel plaats vindt op locaties met veel infrastructuur of die onder water lopen bij een overstroming. Daarnaast is er steeds meer aandacht voor wat we "nieuwe typen crises" noemen zoals een pandemie of digitale verstoring. Crises die de maatschappij kunnen ontwrichten.

Dat doen we niet alleen als VRZHZ. We werken nauw samen met gemeenten en partners als de OZHZ, de DG&J, andere hulpdiensten, maar ook waterschappen en nutsbedrijven. En we werken steeds intensiever op landelijk niveau als veiligheidsregio's samen. De rol van het Veiligheidsberaad in de aanpak van de Corona pandemie is hier een voorbeeld van. En zo kijken we landelijk ook naar vraagstukken als de

taakdifferentiatie van de brandweer, de arbeidsvoorwaarden en de ontwikkeling van informatiegestuurd werken.

2.3 Relatie met financieel perspectief

In het algemeen bestuur van 10 maart 2022 zijn voorstellen behandeld met betrekking tot het financieel perspectief van de VRZHZ. Deze voorstellen zijn verwerkt in deze ontwerpbegroting 2023 en als zodanig onderdeel van de zienswijze bij de gemeenten. Concreet gaat het per saldo in 2023 om een verhoging van € 2,26 mln.

Het kostenniveau in onze bedrijfsvoering is significant gestegen. De veiligheidszorg voor onze inwoners willen we op het huidige niveau garanderen. De VRZHZ heeft de afgelopen jaren aanzienlijke bezuinigingen doorgevoerd. Daarom zullen nieuwe besparingen direct effect hebben op de kwaliteit van onze dienstverlening. Denk aan: minder brandweerposten, een lager aantal piketten en het afstoten van ons eigen operationeel crisiscentrum. Daarom doen we een dringend beroep op de 10 gemeenten in onze regio. Concreet vanaf 2023 een structurele extra bijdrage van €2.264.000, bestaande uit:

1. €464.000 om de CAO-effecten voor onze medewerkers te dragen;
2. €1.800.000 om structureel hogere kosten te kunnen absorberen.

Stijgende kosten (in mln) betreffen onder andere CAO ontwikkelingen (0,5), inkoop/onderhoud materieel en materialen (0,3), onderhoud gebouwen (0,3), ICT (0,5) en informatieveiligheid (0,2). Bij kosten exogene ontwikkelingen gaat het vooral om invoering van de omgevingswet (0,4). Gewenste innovaties zijn het Multi Intelligence Center (0,35) en de Risk Factory (afhankelijk van business case).

2.4 Wat mag het kosten?

In onderstaande tabel is de raming van baten en lasten weergegeven:

Concernniveau 2023	**Begroting 2023**		
Bedragen x € 1.000	**Lasten**	**Baten**	**Saldo**
Gerealiseerd saldo van baten en lasten	49.108	48.474	-634
Mutaties reserves	77	711	634
Resultaat	**49.184**	**49.184**	**0**

Het verloop van de gemeentelijke bijdrage als onderdeel van de baten van de begroting 2023 ziet er ten opzichte van de begroting 2022 als volgt uit:

Verloopstaat gemeentelijke bijdrage 2023 *Bedragen x € 1.000*		Gemeentelijke bijdrage
Begroting 2022		**38.290**
	Mutaties	
	Corr Bijdrage uittreedsom	210
Begroting 2022 na wijziging		**38.500**
	Mutaties	
	Loonindex	555
	Prijsindex	274
	Maatwerk FLO	25
	Meerjaren perspectief	2.264
Begroting 2023		**41.618**

Per 2019 is een nieuw kostenverdeelmodel ingegaan op basis van de uitkering die gemeenten ontvangen uit het gemeentefonds, sub-cluster brandweerzorg en rampenbestrijding. De totale hoogte van de begroting van de VRZHZ is bij dit besluit niet gewijzigd, alleen de verdeling van de bijdragen door de gemeenten. Er wordt een ingroeiperiode wordt aangehouden van 5 jaar. Dit betekent dat het begrotingsjaar 2023 het laatste jaar van de ingroei is.

3 Uitwerking van de sporen

In de volgende 6 paragrafen volgen we de sporen uit het beleidsplan.

3.1 Passend acteren op ons risicobeeld

Kerntaken

- Het adviseren op basis van het regionaal risicoprofiel.
- Het opstellen van specifieke planvorming voor onderscheiden risico's en crises.
- Het aanwijzen van bedrijfsbrandweren.
- Het prepareren op zwaartepunten uit het regionaal risicoprofiel zoals bijvoorbeeld incidentbestrijding te water.

Specifiek in 2023

Wat we doen	Wanneer zijn we tevreden?
Aandachtsgebied natuurlijke omgeving: We zetten in op verkleining van het overstromingsrisico middels samenwerking met partners op het gebied van waterveiligheid en nemen deel aan een aantal landelijke pilots gericht op evacuatie van mens en dier. Hierin werken we nauw samen met de gebiedsraad Alblasserwaard / Vijfheerenlanden en deltaprogramma Rijnmond-Drechtsteden. De impactanalyses ernstige wateroverlast en overstromingen actualiseren we zo nodig en dienen als basis voor de (regionale) evacuatiestrategie bij (dreigende) overstroming. We adviseren op het gebied van ruimtelijke- en klimaatadaptatie.	We vertalen overstromings- en klimaatrisico's in de advisering in het kader van omgevingsveiligheid. In samenwerking met het deltaprogramma Rijnmond-Drechtsteden en de Zuid-Hollandse VR-en is een aanzet voor een bovenregionale evacuatiestrategie opgeleverd.
Aandachtspunt verkeer en vervoer: Tot 2030 worden een groot aantal bruggen, tunnels, wegen en sluizen gerenoveerd, vervangen of aangelegd. We volgen en adviseren over deze grote infrastructurele werkzaamheden in onze regio gericht op bereikbaarheid, tunnelveiligheid en incident management. In 2023 gaat het in bijzonder om de renovatie van de Heinenoordtunnel (2023-2024), de Haringvlietbrug (2022-2023), de brug over de Noord (2024), de Papendrechtsebrug (2024) en de voorbereidingen voor de tunnel over de Noord (2025) en de Drechttunnel (2025).	De bereikbaarheid en veiligheid bij de grote projecten is gegarandeerd.
Aandachtsgebied gezondheid: De GHOR voert met haar partners een geneeskundige ketenoefening uit om de samenwerking in het zorgnetwerk te intensiveren en procedures en werkafspraken te beoefenen. Waar mogelijk doen wij dit (ook) in ROAZ ZWN verband.	De contacten zijn geïntensiveerd en de oefening is succesvol afgrond en geëvalueerd.
Programma transportveiligheid: We profileren ons als kennisregio op het gebied van transportveiligheid. We zetten onze kennis en expertise in bij landelijke gremia om daarmee besluitvorming, prioriteiten en vooral de risico's te beïnvloeden.	Afhankelijk van de ontwikkelingen in 2022 realiseren we in 2023 een werkplan om meer concreet invulling te geven het programma.
Kijfhoek en spoorzone: We zetten belangrijke stappen om de slagkracht bij incidenten in de spoorzone en op Kijfhoek te verbeteren. We treden op als adviseur bij de het verbeteren van de bereikbaarheid en bluswatervoorziening en zijn het bevoegd gezag voor de aanwijzing van de bedrijfsbrandweer op Kijfhoek.	De bereikbaarheid en bluswatervoorziening is zowel tijdens als na de aanpassingen op orde op het rangeerterrein Kijfhoek en in de spoorzone.
Schuimbluscapaciteit We werken aan de versterking van schuimbluscapaciteit binnen onze regio. Daarnaast wordt de samenwerking met Prorail op dit gebied voortgezet. Deze samenwerking bestaat uit dat de gezamenlijk aanbesteedde specialistische schuimblusvoertuigen voor de spoorzone en de samenwerkingsafspraken geïmplementeerd worden.	De schuimblusvoertuigen zijn aangekocht en geïmplementeerd. De opleidingen zijn gestart en het personeel is vakbekwaam.

De overstap wordt gemaakt naar fluorvrije schuim, omdat fluor een negatief effect heeft op milieu en gezondheid. Dit betekent dat uitvoering gegeven moet worden aan een transitieproces voor schuimvormend middel.	Het traject Schuimtransitie is volgens het meerjarig plan van aanpak uitgevoerd.
Incidentbestrijding te water Op basis van de bestuurlijke keuzes wordt verder vorm gegeven aan de incidentbestrijding te water.	Op basis van een plan van aanpak is uitvoering gegeven aan de richting die door het bestuur is gegeven rondom Incidentbestrijding te water
Risicogericht advies op actuele ontwikkelingen: Klimaatverandering, innovatie in bouwmethode, duurzaamheid en de energietransitie resulteren in nieuwe risico's en inzichten. Wij volgen actief ontwikkelingen rondom nieuwe risico's en streven naar een optimale vertaling daarvan in onze eindproducten. Tevens maken wij de vertaling naar repressie, zodat ook zij goed voorbereid zijn op deze nieuwe risico's.	Actuele ontwikkelingen en risico's zijn vertaald in onze adviezen en andere eindproducten en relevante ontwikkelingen en risico's zijn gedeeld met de incidentbestrijding.
Tussentijdse actualisatie Regionaal Risicoprofiel (RRP): We spiegelen actuele ontwikkelingen aan het in 2019 vastgestelde Regionaal Risicoprofiel en relevante crisistypen. Op basis hiervan analyseren we en wegen we risico's opnieuw. Indien noodzakelijk wijzigingen we het RRP.	Geactualiseerd RRP ter kennisgeving aangeboden aan het algemeen bestuur (zonder uitgebreide vaststellingsprocedure).
Update werkwijze risicoprofiel voor de zorg In ROAZ ZWN verband vind vanuit de GHOR een herijking plaats van de 'risicogerichte benadering' (2018), waarmee de primaire risico's voor de zorg in samenhang met het RRP worden gedefinieerd. Hierbij wordt aansluiting gezocht op de landelijke werkwijze (pilot) van het Zorgrisicoprofiel.	Er is in ROAZ ZWN verband overeenstemming over de nieuwe werkwijze om te komen tot een risicoprofiel voor de zorg.

3.2 Deskundig adviseren in risicobeheersing en verbindend regisseren in crisisbeheersing

Kerntaken

- Het adviseren en toezicht houden op het gebied van brandveiligheid en omgevingsveiligheid.
- Het multidisciplinair adviseren over evenementen en samenwerking in evenementenveiligheid.
- Het opstellen van mono- en multidisciplinaire planvorming voor crisisbeheersing en rampenbestrijding.
- Het onderhouden van een parate en geoefende crisisorganisatie.
- Het uitvoeren van de taken voor de Geneeskundige Hulpverleningsorganisatie in de Regio (GHOR).
- Het uitvoeren van taken op het gebied van Bevolkingszorg.

Specifiek in 2023

Wat we doen	Wanneer zijn we tevreden?
Deskundig adviseren op risico's: We vormen het kenniscentrum op het gebied van brandveiligheid, omgevingsveiligheid en evenementenveiligheid. Gemeenten, instellingen en woningbouwverenigingen worden zowel gevraagd als ongevraagd geadviseerd over de risico's behorend bij deze thema's.	Integrale advisering op de thema's brandveiligheid, omgevingsveiligheid en evenementenveiligheid is geborgd. Door middel van een infographic worden de resultaten en geleverde producten gevisualiseerd.
Omgevingswet / Wet kwaliteitsborging voor het bouwen: De datum van inwerkingtreding van de Omgevingswet en de Wet kwaliteitsborging staat nog niet vast en is meermaals uitgesteld. Duidelijk is dat de wijziging ingrijpende gevolgen heeft voor o.a. het werk van de afdeling Risico- en crisisbeheersing. Samen met onze partners werken wij aan een succesvolle implementatie. Na inwerkingtreding werken wij verder aan een solide basis voor de uitvoering van ons werk. Concreet evalueren wij de nieuwe samenwerkingsafspraken, actualiseren wij in samenhang met de Omgevingswet het beleid en werken wij verder aan de verbetering van onze producten, processen, documenten, voorschriftenbibliotheek en de inrichting van geautomatiseerde systemen. Daarnaast blijven wij ook in 2023 investeren in de kennis en competenties van onze medewerkers.	Op basis van de landelijke ontwikkelingen actualiseren we ons plan van aanpak en implementeren succesvol de wetten.
Crisisgericht werken: We onderzoeken de inzet van onze crisisorganisatie bij verschillende typen van rampen en crisis. We doen dit samen met TNO, het IFV en andere Veiligheidsregio's. Dit punt loopt door vanuit 2022.	De eerste uitkomsten zijn geïmplementeerd en beoefend.
Investeren in netwerken: In 2022 hebben we een plan opgesteld voor accountmanagement. In 2023 implementeren we de acties uit het plan. We participeren actief in landelijke gremia zoals de Vakraad Risico- en crisisbeheersing, de Vakraad Brandveiligheid, Netcentrisch werken en werk- en stuurgroepen in GGD-GHOR NL en Bevolkingszorg verband. We leveren de voorzitter hoofden GHOR.	De acties zijn conform het plan gerealiseerd. We hebben een substantiële bijdrage geleverd en mede de landelijke koers bepaald. Op de bestaande netwerken is blijvend geïnvesteerd.
Regisserend verbinden bij crises: We voeren een aantal fieldlabs uit om te onderzoeken hoe de regisseursrol bij crises kan worden vormgegeven. Dit zal vooral nog gericht zijn op lokale en kleinschalige experimenten. In 2022 hebben we hier beperkt invulling aan kunnen geven dus loopt door in 2023.	De fieldlabs zijn afgerond en geëvalueerd.

Bovenregionaal samenwerken: Dit punt is blijven staan uit 2022. We onderzoeken de samenwerking met de VRR op het gebied van vakbekwaamheid voor crisisbeheersing. We verdiepen vanuit de GHOR de samenwerking ROAZ ZWN verband met VRR en VRZ. We participeren actief in het vormgeven en invullen van KCR2, het nieuwe knooppunt voor samenwerking tussen regio's en het Rijk vooral op het gebied van informatievoorziening.	Besluit over wel of niet samenwerken is genomen en bepaald op welke gebieden. De samenwerking tijdens een pandemie is doorontwikkeld naar andere crisistypen Uitvoering verloopt op schema volgens het landelijk projectplan.
Een sterke zorgketen: De samenwerkingsverbanden die in de zorg tijdens de COVID-19 crisis zijn ontstaan worden vanuit de doorontwikkeling netwerksamenwerking (2022) omgevormd naar netwerk met duurzame relaties. De GHOR werkt hierin (waar mogelijk) efficiënt en effectief samen met DG&J en bestaande netwerken in de zorg (zoals Drechtzorg en het ROAZ).	Het netwerk van de GHOR is op een duurzame manier verbreed. Zorgpartners uit de gehele zorgketen weten ons te vinden en wij hen.
Doorontwikkeling netcentrisch werken in de zorg: Mede op basis van de lessen vanuit de COVID-19 crisis en in aansluiting op de regionale (MIC) en landelijke ontwikkelingen (zoals KCR2) wordt door de GHOR in ROAZ Zuid-West Nederland verband het netcentrisch werken verder uitgerold in de zorgsector.	Netcentrisch werken is (verder) uitgerold in de zorgsector in de (ROAZ) regio.
Vakbekwaamheid: We werken aan de verbetering van registratie en borging door het aantoonbaar maken van de vakbekwaamheid van alle operationele crisisfunctionarissen van VRZHZ. Dit punt stond ook in de begroting 2022 maar loopt door naar 2023.	Het kwantitatief en kwalitatief registreren van de operationele crisis functionarissen van VRZHZ is ingevoerd.

3.3 Krachtige brandweerzorg op maat door beroeps en vrijwilligers

Kerntaken

- Het leveren van parate brandweerzorg.
- Het verwerven, beheren en onderhouden van materiaal en materieel.
- Het verzorgen van de vakbekwaamheid (vakbekwaam worden en blijven) van het operationeel personeel.
- Het opstellen van procedures en regelingen voor het brandweeroptreden.
- Het zorgdragen voor het goed verlopen van de alarmering en melding van de brandweer en de juiste en tijdige operationele informatie voor het operationeel optreden.
- Het beheren, doorontwikkelen en toekomstbestendig maken van het brandweeractiecentrum.

Specifiek in 2023

Wat we doen	Wanneer zijn we tevreden?
Dekkingsplan: Er wordt een nieuw dekkingsplan gemaakt dat is gebaseerd op gebiedsgerichte brandweerzorg.	Dekkingsplan is gereed en bestuurlijk vastgesteld.
Deeltijdrichtlijn: De gevolgen van de deeltijdrichtlijn worden vertaald en verwerkt naar de eigen brandweerorganisatie. De paraatheid en de brandweerzorg als geheel blijft op het bestuurlijk vastgestelde niveau in het dekkingsplan voortbestaan.	Onze paraatheid is blijvend geborgd.
Brandweerzorg op maat: We blijven aandacht schenken aan onze postgerichte samenwerking en maatwerkoplossingen door betere aansluiting op het gebied gebonden risicoprofiel. We verhogen de veerkracht van onze brandweerorganisatie.	We zijn goed ingespeeld en voorbereid op alle voorkomende risico's in onze regio.

Vakbekwaamheid (doorgeschoven uit 2022): We werken aan de kwaliteitsverbetering en borging door het beter aantoonbaar maken van de vakbekwaamheid van het operationeel personeel en de instructeurs. We richten het oefenen van de specialistische taken postgericht in waarbij er regelruimte is voor de posten. Hiermee maken we het oefenen doelmatiger.	Het kwaliteitsmetingssyteem voor het operationele brandweerpersoneel van manschap tot en met HOVD en instructeurs is ingevoerd. Voor de specialistische oefeningen wordt gebruik gemaakt van aantoonbare vakbekwaamheidskaarten (AVK's).
Oefenen (piket)functionarissen: Voor het oefenen van (piket)functionarissen wordt bij de ontwikkeling van ieder oefenjaarplan aansluiting gezocht bij de actuele ontwikkelingen en leerpunten per groep/individu.	Voor het opstellen van het oefenjaarplan is een procesbeschrijving gemaakt en geïmplementeerd. De basis hiervan is een behoefte onderzoek. De oefenevaluaties, die van toepassing zijn op (piket)functionarissen, worden gebruikt als input voor het oefenjaarplan.
Brandweerkleding De doorvoering van de landelijke afspraken rondom brandweerkleding vindt plaats. Dit betekent dat we uitvoering gaan geven aan de aanbesteding brandweerkleding.	De aanbesteding van bluskleding is afgerond.
Vergroening wagenpark Een onderdeel van het maatschappelijk verantwoord ondernemen is de keuze om te kiezen voor vergroening van ons wagenpark. Hier wordt planmatig uitvoering aan gegeven.	De vergroening van het wagenpark is volgens het meerjarig plan van aanpak uitgevoerd inclusief aanpassing van het meerjaren investeringsplan.
Werkplaatsen: We starten met het verder professionaliseren en toekomstbestendig maken van de werkplaatsen. Dit is doorgeschoven uit 2022. De huisvesting van de werkplaatsen wordt aangepast om professioneler te werken.	De werkzaamheden van de werkplaatsen zijn beschreven in een kwaliteitshandboek (processen, procedures en instructies). Er is een nieuwe locatie van de werkplaats Ademlucht en logistiek op de begane grond van het Leerpark gerealiseerd met vernieuwde testapparatuur.

3.4 Informatie gestuurd werken

Kerntaken

- Het onderhouden van een Veiligheids Informatie Centrum (VIC);
- Het verzorgen van actuele en gestructureerde informatie over onder andere objecten, voorzieningen, controles en incidenten;
- Het signaleren van trends en ontwikkelingen.

Specifiek in 2023

Wat we doen	Wanneer zijn we tevreden?
Multi Intelligence Center (MIC): Het Veiligheids Informatie Centrum wordt in gezamenlijkheid met de VRR doorontwikkeld naar een MIC bij de meldkamer Rijnmond. Hiermee beogen we een 24/7 uur ondersteuning van de collega's op straat met real-time informatie over het incident. Een voorstel voor de financiering wordt voorbereid voor het bestuur. Het project loopt tot en met 2025.	De implementatie loopt conform de projectplanning.
Informatieknooppunt voor veiligheidsinformatie: We ontwikkelen ons naar een informatieknooppunt voor veiligheidsinformatie dat permanent beschikbaar en actueel is. Met de informatie kunnen trends, risico's en ontwikkelingen worden gesignaleerd en kan bewust gestuurd worden op risico's, resultaten en management informatie.	We hebben de eerste acties uit het plan voor 2023 afgerond
Sturing en verantwoording: We bepalen waarop we willen rapporteren en ontsluiten hiervoor de benodigde data. Het levert heldere en doelmatige rapportages waarop we onze sturing en PDCA-cyclus verbeteren.	Op basis van de resultaten en feedback zijn onze rapportage verder geoptimaliseerd.
Informatie gestuurd werken We bepalen waarop we willen rapporteren en ontsluiten hiervoor de benodigde data. Het levert heldere en doelmatige rapportages op waarop we onze sturing en PDCA-cyclus verbeteren**.**	Systemen en rapportages zijn gereed en bruikbaar voor interne sturing en externe verantwoording.
Informatieveiligheid Het gebruik van collectieve voorzieningen en de relaties tussen gemeenten, regio's en Rijk onderling maakt dat partijen afhankelijk zijn van elkaars niveau van informatieveiligheid. Het Veiligheidsberaad heeft daarom afspraken gemaakt voor informatieveiligheid in de veiligheidsregio's. Dit niveau is gebaseerd op de Baseline Informatieveiligheid Overheid (BIO).	We voldoen aan het niveau zoals gesteld door het Veiligheidsberaad.

3.5 Omgevingsgericht werken aan zelfredzaamheid

Kerntaken

- Het geven van voorlichting op het gebied van (brand)veiligheid.
- Het verzorgen van risicocommunicatie.
- Het verzorgen van crisiscommunicatie.

Specifiek in 2023

Wat we doen	Wanneer zijn we tevreden?
Risicocommunicatie: We blijven investeren in professionele risicocommunicatie gericht op vergroting van het veiligheidsbewustzijn en het bieden van handelingsperspectieven. Daarmee geven we uitvoering aan het risicocommunicatiebeleid. We geven uitvoering aan het plan voor de doorontwikkeling van de risico- corporate- en crisiscommunicatie.	Risicocommunicatie is uitgevoerd conform het beleid De in het plan opgenomen voorstellen voor de genoemde doorontwikkeling zijn gerealiseerd. De communicatiestrategie is geïmplementeerd en de verschillende vormen van communicatie zijn verder naar elkaar toe bewogen.(?)
Communicatieplatform ZHZ Veilig: Het communicatieplatform ZHZ veilig wordt doorontwikkeld of vervangen door een nieuw systeem.	De in 2022 opgestarte aanbesteding wordt in 2023 afgerond en implementatie heeft plaatsgevonden.
Vergrijzing en (brand)veiligheid We investeren in een veiligere leef- en woonomgeving voor de steeds groter wordende groep senioren. Wij volgen de maatschappelijke ontwikkelingen, inventariseren de risico's rondom deze thema's en vertalen dit in een aanpak afgestemd op de situatie en de doelgroep.	Met onze campagnes hebben we d doelgroepen geïnspireerd en gemotiveerd om (brand)risico's aan te pakken, met als doel de veiligheidsrisico's te verkleinen en de zelfredzaamheid van deze doelgroep te vergroten.
Gerichte voorlichting op scholen Jong geleerd is oud gedaan! Met de voorlichtingen op scholen stimuleren we het veiligheidsbewustzijn van kinderen. Mede door COVID-crisis zijn nieuwe methodes ontwikkeld. In 2023 evalueren we onze aanpak en oriënteren we ons op de behoefte van scholen en onze jonge burgers, om zodoende optimaal en via de meest efficiënte kanalen voorlichting te verstrekken aan deze doelgroep.	De aanpak van de voorlichting op scholen is geëvalueerd en vertaald in een aanpak.
Risk Factory: In samenwerking met onze partners is in 2021 een haalbaarheidsonderzoek gestart. Doelstelling is een sluitende businesscase op basis waarvan een apart go/no-go besluit wordt genomen.	Afhankelijk van de besluitvorming die het bestuur neemt op basis van de nog op te stellen businesscase.

3.6 Wendbaar en duurzaam organiseren

Kerntaken

- Het uitvoeren van de ondersteunende PIJOFACH taken.

Specifiek in 2023

Wat we doen	Wanneer zijn we tevreden?
Implementeren bedrijfsvoeringsvisie: We borgen een afdeling bedrijfsvoering, die het basale niveau van dienstverlening biedt dat nodig is voor de uitvoering van wettelijke taken en noodzakelijke ondersteuning van de lijnorganisatie. Met de lijnafdelingen zijn heldere afspraken gemaakt over de wederzijdse verwachtingen.	Een vervolg is gegeven aan het vastleggen van processen en werkwijzen, de ontwikkeling van team- en individueel niveau is verder vorm gegeven en het werken conform dienstverleningsovereenkomsten is gemeengoed.
Implementeren huisvestingsvisie: We kunnen op een gezonde en effectieve manier tijd- en plaatsonafhankelijk werken. We hebben zicht op het meerjarenperspectief aangaande operationele en niet-operationele huisvesting.	Onze mensen blijven goed gefaciliteerd en kunnen (waar de aard van het werk dat toelaat) gemiddeld 50% thuis en 50% op één van de VRZHZ locaties werken. Een evaluatie van het enkele jaren thuiswerken heeft plaatsgevonden. De huisvestingsvisie is vertaald naar een meerjaren-realisatie en investeringsplan en daarmee is een aanvang gemaakt.
Operationele huisvesting: Voor een optimale dekking vormt operationele huisvesting een belangrijk onderdeel. Op meerdere locaties (Strijen, Sliedrecht, Molenlanden, Gorinchem en Zwijndrecht) lopen discussies of ontpoppen zich plannen en onderzoeken ten aanzien van de operationele huisvesting. Het wijzigen van huisvesting vergt in verband met de opkomst van vrijwilligers, aanrijtijden, (gebouw / brand) risicoprofiel en toekomstvastheid een gedegen onderzoek. Wij voeren deze onderzoeken uit om de meest optimale brandweerzorg te kunnen borgen. Het onderzoek naar een nieuwe locatie voor het Regionaal Coördinatie Centrum (RCC) is afgerond en de bouw is gestart.	De onderzoeken worden gefaseerd uitgevoerd. Dit betekent dat het ene onderzoek is afgerond en van het andere onderzoek start de realisatie. Het RCC is voorzien van een toekomstbestendige inrichting.
HRM facilitering: We begeleiden en ondersteunen de organisatie en onze mensen in de geplande organisatieveranderingen, de huisvestingsvisie en het meer resultaatgericht werken. We creëren een situatie waarin mensen gezond en fit hun taken kunnen uitvoeren.	Medewerkers voelen zich gesteund en gefaciliteerd in het uitvoeren van hun taak in veranderende omstandigheden. De interne VRZHZ-school heeft meer gestalte gekregen. Ons arbeidsmarktbeleid is prominenter in beeld.
Oog voor onze mensen: De mens blijft de belangrijkste krachtbron voor onze prestaties. Op vele facetten vraagt de zorg voor personeel aandacht. De instroom, doorstroom en uitstroom van personeel gaan we beter structureren en borgen. Voor de instroom van vrijwilligers worden eigentijdse vormen toegepast en komt er meer aandacht voor de (rol en betrokkenheid van) werkgevers. Het verstevigen van de rol van ploegchefs maakt hiervan onderdeel uit. Het tweede loopbaanbeleid wordt in 2022 gemaakt en vastgesteld en biedt garantie op een goede voorbereiding op een tweede loopbaan na de periode als beroepskracht.	De instroom, doorstroom en uitstroomprocessen zijn verder geoptimaliseerd, mede door het implementeren van een nieuw personeels/salarissysteem. Het tweede loopbaanbeleid is vastgesteld. De relatie met werkgevers is verstevigd.

4 Paragrafen

4.1 Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Beschikbare weerstandscapaciteit (in €)	ultimo 2022
Algemene reserve per 31 december	500.000
Onvoorzien	10.000
Totale weerstandscapaciteit	**510.000**

De algemene reserve is bestemd voor de egalisatie van incidentele, niet voorziene tegenvallers. Conform Besluit 2018 664A, houdt de VRZHZ een eenvoudige, bescheiden buffer aan van 1% van het totaal van de lasten van het begrotingsjaar met een minimum van €500.000.

Risico's
Een risico is een kans op het optreden van een positieve dan wel negatieve gebeurtenis van materieel belang die niet is voorzien in de begroting. In de onderstaande tabel wordt een geactualiseerd overzicht van de huidige risico's gepresenteerd. Indien risico's zijn afgedekt middels maatregelen, zoals het afsluiten van verzekeringen, het vormen van voorzieningen, het creëren van (bestemming)reserves en het inrichten van de administratieve organisatie en interne controle, zijn ze niet opgenomen in deze paragraaf. Voor de volledige beschrijving van de risico's wordt verwezen naar bijlage "Risico's".

Nr.	Risico	Financiële gevolgen *in €*	Kans (%)	Risicoprofiel	I/S*	Benodigde weerstands capaciteit *in €*
1.	Langdurige calamiteit	500.000	40%	Hoog (20%)	I	40.000
2.	Garantstelling en risico's leningen oefenterrein	1.400.000	10%	Midden (10%)	I	14.000
3.	Uitval middelen en ICT	200.000	40%	Hoog (20%)	I	16.000
4.	Deeltijdrichtlijn	3.500.000	50%	Hoog (20%)	S	1.400.000
5.	Niveau onderhoud huisvesting (MJOP=80%)	350.000	55%	Midden (10%)	S	77.000
6.	Uitval telefooncentrale	50.000	50%	Hoog (20%)	I	5.000
	Totaal benodigde weerstandscapaciteit					**1.552.000**

** Bij een structureel risico gaan wij conform ons beleid uit van 4 jaar.*

N.b. Een crisis als de coronacrisis is onder de noemer 'Langdurige calamiteit' opgenomen. De corona-crisis heeft effect op onze organisatie. De inzetkosten voor de bestrijding van COVID-19 verrekenen we met het ministerie van VWS. Voor onze werkzaamheden betekent het dat zaken vanuit 2021 naar verwachting zullen doorschuiven naar 2022. We stellen hiertoe duidelijke prioriteiten, waarbij het beleidsplan ons baken is.

$$\text{Ratio weerstandsvermogen} = \frac{\text{Beschikbare weerstandscapaciteit}}{\text{Benodigde weerstandscapaciteit}} = \frac{€\ 510.000}{€\ 1.552.000} = 0{,}33$$

Aan deze ratio is de volgende waardering toegekend:

Waardering	Ratio	Betekenis
A	> 2,0	Uitstekend
B	1,4 – 2,0	Ruim voldoende
C	1,0 – 1,4	Voldoende
D	0,8 – 1,0	Matig
E	0,6 - 0,8	Onvoldoende
F	< 0,6	Ruim onvoldoende

In geval de weerstandsratio een onvoldoende waardering kent, wordt de algemene reserve van de VRZHZ niet aangevuld ter afdekking van haar risico's. Het niet-afgedekt deel van het risico wordt verlegd naar de deelnemende gemeenten. Het is aan de deelnemende gemeenten dit ongedekte deel van de risico's middels hun eigen risicomanagement af te dekken. Hieronder treft u de weerstandsratio van de VRZHZ op basis van de weerstandscapaciteit en geactualiseerde risicoparagraaf.

Kengetallen

In onderstaande tabel is een aantal kengetallen opgenomen die inzichtelijk moeten maken over hoeveel (financiële) ruimte de VRZHZ beschikt om structurele en incidentele lasten te kunnen dekken of opvangen.

Kengetal	Realisatie 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026
Netto schuldquote	159,1%	197,6%	184,0%	177,0%	173,4%	167,9%
Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	158,1%	196,8%	183,5%	176,7%	173,4%	167,9%
Solvabiliteitsratio	4,2%	2,2%	1,6%	1,1%	1,1%	1,1%
Structurele exploitatieruimte	-6,0%	-1,4%	0,1%	0,1%	0,1%	0,0%

Onderstaande signaleringswaarden zijn afgesproken:

Kengetal	gezond	neutraal	risicovol
Netto schuldquote	<90%	90-130%	>130%
Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	<90%	90-130%	>130%
Solvabiliteitsratio	>50%	20-50%	<20%
Structurele exploitatieruimte	>0%	0%	<0%

Netto schuldquote

Dit cijfer geeft inzicht in het niveau van de schuldenlast ten opzichte van de eigen middelen. Het geeft dus een indicatie van de mate waarin de rentelasten en de aflossingen op de exploitatie drukken. Een laag percentage is gunstig. De Provincie adviseert om 130% als maximum norm te hanteren en daarboven de schuld af te bouwen. Hoe hoger de schuld hoe hoger de netto schuldquote.

Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen

Omdat bij leningen onzekerheid kan bestaan of ze allemaal worden terugbetaald, wordt dit kengetal zowel berekend inclusief als exclusief de doorgeleende gelden. Zo wordt duidelijk wat het aandeel van de verstrekte leningen in de exploitatie is en wat dit betekent voor de schuldenlast. Hoe lager deze percentages, hoe beter.

Als gevolg van investeringen neemt de financieringsbehoefte toe. Hiervoor worden zowel lang- als kortlopende geldleningen afgesloten. Om die reden stijgt de netto schuldquote.

Solvabiliteitsratio
Dit kengetal geeft inzicht in de mate waarin de VRZHZ in staat is aan haar financiële verplichtingen te voldoen. Hoe hoger dit percentage, hoe groter de weerbaarheid.

De solvabiliteit, als de verhouding tussen het eigen vermogen ten opzichte van het totale vermogen, verslechtert jaarlijks. Dit komt door de afname van het eigen vermogen (reserves) en de toename van het vreemd vermogen (geldleningen). De langlopende geldleningen bestaan uit aangetrokken leningen met een termijn van 30 jaar voor de financiering van de aanschaf c.q. nieuwbouw van de kazernes. De hiermee gemoeide kapitaallasten dienen te worden gedekt binnen de exploitatie.

Toelichting overschrijding signaleringswaarden bovenstaande kengetallen:
De materiële vaste activa worden gefinancierd met kort- en langlopende geldleningen. Financiering vindt plaats op basis van de liquiditeitsbehoefte in het begrotingsjaar. De toename van het vreemde vermogen is geen financieel probleem zolang de lasten gedekt worden uit de reguliere exploitatie.

Structurele exploitatieruimte
Dit cijfer helpt mee om te beoordelen hoe groot de structurele exploitatieruimte is om de eigen lasten te dragen, of welke structurele stijging van de baten of structurele daling van de lasten daarvoor nodig is. Wanneer dit cijfer negatief is, betekent het dat het structurele deel van de begroting onvoldoende ruimte biedt om de lasten te blijven dragen. Een positief cijfer betekent dat de structurele baten toereikend zijn om de structurele lasten (waaronder de rente van de langlopende leningen) te dekken.
De lage exploitatieruimte wordt veroorzaakt door de minimale structurele ruimte binnen de begroting. Dit betekent dat eventuele financiële tegenvallers nagenoeg niet zelfstandig opgevangen kunnen worden. Het Bestuur is geïnformeerd over de verslechtering die bij BURAP-II 2020 al zichtbaar werd. In 2021 is hier in de bestuurlijke retraite verder op doorgesproken.

4.2 Onderhoud kapitaalgoederen

Het onderhoud van voertuigen en brandweermaterieel voert de VRZHZ geheel zelfstandig uit. Hiervoor heeft zij adequate en moderne werkplaatsen ingericht. Een meerjarig investeringsplan wordt als basis onderdeel voor reguliere vervanging gebruikt en in de begroting vastgesteld (zie paragraaf 4.6).

Bureau Materieel en Logistiek werkt vanuit twee richtinggevende beleidsdocumenten:
1. Een geactualiseerd meerjarig investeringsplan 2020;
2. Beleidsnotitie materieelbeheer 2013-2015.
Het meerjarig investeringsplan (MIP) blijft ongewijzigd werken vanuit de methode “technische afschrijving” dat inzicht geeft in de te vervangen middelen (o.a. vaar- en voertuigen, persoonlijke beschermingsmiddelen). Wijzigingen worden vooraf, maar ook tussentijds bij onverwachte problemen ter besluitvorming, voorgelegd aan het MT.

Het MJIP geeft duidelijke richtinggevende kaders aan met betrekking tot de beschikbare budgetten voor de uitvoering van de desbetreffende jaarschijf. Een punt van aandacht blijft echter de prioritering, de geldende regelgeving, de beschikbare menskracht ten behoeve van de uitvoering alsmede de planning van de leveringsketen. Het doorschuiven van een investering is uiteraard niet wenselijk, maar in sommige gevallen onvermijdbaar.
Vastgoedbeheer

Het beheer en onderhoud is planmatig georganiseerd en gericht op het behoud van het gewenste kwaliteitsniveau waarin de beoogde functie van gebruik ongestoord mogelijk wordt gemaakt. Het onderhoud is uitgewerkt in een 3-jaarlijks te actualiseren Meerjaren Onderhoudsplan voor het groot onderhoud.

Sinds 1 januari 2016 heeft de VRZHZ de kazernes in eigendom, voor het groot onderhoud van deze panden is een voorziening ingesteld. In deze voorziening wordt jaarlijks een bedrag gestort. In 2022 vindt een actualisatie van de onderhoudsplannen plaats en worden de financiële consequenties in beeld gebracht.

Voor de kosten van onderhoud van kapitaalgoederen zijn voorzieningen getroffen op basis van actuele meerjarige onderhoudsplannen. (zie paragraaf 5.8.)

4.3 Financiering

Rentevisie

Op dit moment wordt optimaal gebruikgemaakt van de huidige lage rentestand. Ten tijde van het opstellen van de begroting bedraagt de 3-maands Euribor 0,415%[1] negatief. In de praktijk betekent dit dat wordt gekozen voor kortlopende financiering tegen lage tarieven. De ontwikkelingen op de kapitaalmarkt worden in de gaten gehouden, zodat op basis van de financieringsbehoefte zo optimaal mogelijk gebruikgemaakt wordt van de renteontwikkeling. Op basis van het investeringsplan zal bekeken worden in hoeverre deze met langlopende middelen worden gefinancierd, zodat tegenover de vaste activa in beginsel langlopende schulden staan.

Renterisiconorm

Onder renterisiconorm wordt verstaan 'een bedrag ter grootte van een percentage van het totaal van de vaste schuld bij aanvang van het jaar'. Op grond van artikel 2, lid 2 van de uitvoeringsregeling financiering decentrale overheden is de renterisiconorm voor de gemeenschappelijke regelingen vastgesteld op 20% met een minimum van €2,5 miljoen[2]. Dit houdt in dat in een jaar niet meer dan 20% van het begrotingstotaal aan herfinanciering of renteherziening toegestaan is. Het Rijk heeft het maximumpercentage ingesteld om ervoor te zorgen dat de rentelast over de jaren min of meer stabiel blijft.

[1] https://www.euribor-rates.eu/nl/actuele-euribor-tarieven/2/euribor-rente-3-maanden/21-02-2020
[2] Bron: Overheid.nl 21-12-2015

Renterisiconorm (RRN)				
Bedragen x € 1.000	**2023**	**2024**	**2025**	**2026**
1) Renteherzieningen	-	-	-	-
2) Aflossingen	3.758	4.260	4.762	4.805
3) Renterisico (1+2)	3.758	4.260	4.762	4.805
4) Renterisiconorm komend jaar	9.837			
5a) Ruimte onder renterisiconorm (= 4>3)	6.079			
5b) Overschrijding renterisiconorm (= 3>4)	-			
Berekening renterisiconorm				
Begrotingstotaal komend jaar	49.184			
Percentage	20%			
Regeling (4)	9.837			

EMU saldo

Het EMU-saldo geldt binnen de Europese Unie als een indicator om de gezondheid van de overheidsfinanciën te kunnen bepalen. Dit cijfer geeft aan of een overheid een overschot of een tekort heeft. Dit cijfer moet opgenomen worden omdat het Rijk een verplichting heeft naar Europa.
In onderstaande tabel is het EMU saldo voor de jaren 2022 tot en met 2026 opgenomen.

				2022	2023	2024	2025	2026
EMU-SALDO *(bedragen x €1.000)*				-17.269	1.796	2.272	905	1.221
Mutaties (1 januari tot 31 december)	Activa	Financiële vaste activa	Kapitaalverstrekkingen en leningen	-120	-120	-120	-120	0
			Uitzettingen	0	-21	0	0	0
		Vlottende activa	Uitzettingen	-60	0	0	0	0
			Liquide middelen	-7	0	0	0	0
			Overlopende activa	-232	0	0	0	0
	Passiva	Vaste Passiva	Vaste schuld	4.244	3.742	3.240	2.738	-8.805
		Vlottende passiva	Vlottende schuld	12.934	-5.679	-5.632	-3.763	7.584
			Overlopende passiva	-328	0	0	0	0

Kasgeldlimiet

Onder kasgeldlimiet wordt verstaan ‘een bedrag ter grootte van een percentage van het totaal van de jaarbegroting bij aanvang van het jaar’. Op grond van artikel 2, lid 1 van de uitvoeringsregeling financiering decentrale overheden is de kasgeldlimiet voor de gemeenschappelijke regelingen vastgesteld op 8,2%[3].

De kasgeldlimiet is een instrument om het renterisico op de netto vlottende schuld te beperken. Hiermee wordt voorkomen dat fluctuaties in de korte rente (maximaal 1 jaar) een relatief grote impact op de rentelasten hebben. De kasgeldlimiet is bepaald op een bij ministeriële regeling vastgesteld percentage van de jaarbegroting, zoals deze bij aanvang van het jaar is vastgesteld, met een ministeriële regeling vastgesteld minimumbedrag.

[3] Bron: Overheid.nl

Saldo ultimo mnd	mnd	x €1.000	mnd	x €1.000	mnd	x €1.000	mnd	x €1.000
1 Vlottende korte schuld	1	8.000	4	12.000	7	0	10	2.931
	2	6.000	5	17.000	8	0	11	0
	3	12.000	6	17.000	9	0	12	0
2 Vlottende middelen	1	5.308	4	10.202	7	9.825	10	16.178
	2	3.656	5	6.131	8	5.459	11	6.702
	3	4.159	6	3.979	9	2.289	12	943
3 Netto vlottende schuld (+) danwel netto vlottende middelen (-)	1	2.692	4	1.798	7	-9.825	10	-13.247
	2	2.344	5	10.869	8	-5.459	11	-6.702
	3	7.841	6	13.021	9	-2.289	12	-943
4 Gemiddelde netto vlottende schuld (+) danwel gemiddelde overschot vlottende middelen (-)		4.292		8.563		-5.858		-6.964
5 Kasgeldlimiet		3.689		3.689		3.689		3.689
6a Ruimte onder kasgeldlimiet (5-4)		0		0		9.547		10.653
6b Overschrijding van de kasgeldlimiet (4-5)		-603		-4.873		0		0
7 Begrotingstotaal		44.992		44.992		44.992		44.992
8 Percentage regeling		8,2%		8,2%		8,2%		8,2%
9 Kasgeldlimiet		3.689		3.689		3.689		3.689

Toelichting

Post 1: het gezamenlijke bedrag van:

1. opgenomen gelden met een oorspronkelijke rente typische looptijd van korter dan 1 jaar,
2. de schuld in rekening-courant,
3. de voor een termijn van korter dan 1 jaar ter bewaring in de kas gestorte gelden van derden,
4. overige geldleningen die geen onderdeel uitmaken van de vaste schuld.

Post 2: het gezamenlijke bedrag van:

1. de contante gelden in kas,
2. de tegoeden in rekening-courant,
3. de overige uitstaande gelden met een rente typische looptijd van korter dan 1 jaar.

Post 7: stand van de begroting per 1 januari van het desbetreffende jaar.

Schatkistbankieren (SKB)

Bij het saldobeheer dienen de voorschriften rond Schatkistbankieren in acht te worden genomen. Onder deze regeling worden tijdelijk overtollige geldmiddelen, rekening houdend met een drempelbedrag, bij het Ministerie van Financiën gestald. Wanneer de VRZHZ het drempelbedrag overschrijdt dient het meerdere afgestort te worden in ’s Rijks Schatkist. Over dit saldo wordt op dit moment geen rente vergoed.

Ondanks een oproep van de VNG-IPO-UVW tot vereenvoudiging van het verplichte SKB, houdt het kabinet nog steeds vast aan het verplichte SKB voor decentrale overheden. Wellicht dat in de nabije toekomst een verhoging dan wel andere berekening van het drempelbedrag mogelijk wordt, maar dit is ten tijde van het opstellen van deze paragraaf nog niet bekend.

Het drempelbedrag voor 2023 bedraagt €938.000.

Berekening drempelbedrag SKB 2023:	*Bedragen x €1.000*
Begrotingstotaal	49.184
Releveant percentage	2,00%
Drempelbedrag (afgerond)	984

Kredietrisico's
Bij het verstrekken van leningen en het verlenen van garanties loopt de VRZHZ het risico dat de betrokken partijen niet aan hun financiële verplichtingen richting de VRZHZ kunnen voldoen. Daarom neemt de VRZHZ risico-beperkende maatregelen en voert een actief risicobeheer. De VRZHZ berekent de risico's op wanbetaling van de betreffende geldnemers. Dit wordt het kredietrisico genoemd.

Kredietrisico (ultimo 2021)	**Gegarandeerd/verstrekt bedrag** *(in €)*	**Kredietrisico** *(in €)*
Garanties t.b.v. rechtspersonen	448.889	4.489
Verstrekte leningen	480.000	4.800
Totaal	**928.889**	**9.289**

Rentetoerekening
Het toerekenen van rente aan de taakvelden vindt plaats via het taakveld Treasury. Hiertoe worden alle rentelasten en rentebaten in eerste instantie op het taakveld Treasury geboekt. In onderstaand schema is weergegeven hoe de rentetoerekening voor de begroting 2023 heeft plaatsgevonden.

Rentetoerekening	*x € 1000*
Externe rentelasten over de korte en lange financiering	421
Externe rentebaten over de korte en lange financiering	-4
Saldo rentelasten en rentebaten	417
Rentelast projectfinanciering aan taakveld doorberekenen	425
Saldo door te rekenen externe rente aan taakvelden	-8
Werkelijk aan taakvelden toegerekende rente	-88
Verwacht renteresultaat op taakveld Treasury	-96

Het gehanteerde percentage voor de omslagrente bedraagt 0,5%. Het percentage van de rente over het eigen vermogen mag maximaal het rentepercentage zijn dat door de VRZHZ over extern aangetrokken financieringsmiddelen wordt vergoed. Omdat dit percentage hoger is dan het omslagpercentage is er voor gekozen om te rekenen met het omslagpercentage van 0,5%. Door het aanhouden van het omslagpercentage ontstaan geen verschillen in de toevoegingen en onttrekkingen van de rentebedragen op deze reserve.

Financiering
In onderstaande tabellen is het (meerjarige) verloop van de langlopende geldleningen zichtbaar.

2023

Leningnr.	Instelling	Datum over-eenkomst	Oorspronkelijk bedrag	Rente %	Rente/ aflossing datum	Saldo 1 januari	Opgenomen	Aflossingen	Rente-lasten	Saldo 31 december
						1-1-2023		2023	2023	31-12-2023
40.115.116	BNG	1-10-2021	5.000.000	0,48%	12x pj	4.805.556	-	166.667	22.633	4.638.889
40.115.115	BNG	2-1-2025	7.500.000	0,62%	12x pj	0	-	0	0	0
40.115.114	BNG	2-1-2024	7.500.000	0,51%	12x pj	0	-	0	0	0
40.115.113	BNG	2-1-2023	7.500.000	0,40%	12x pj	0	7.500.000	458.333	29.083	7.041.667
40.115.112	BNG	3-1-2022	7.500.000	0,25%	12x pj	7.041.667	-	500.000	16.927	6.541.667
40.115.111	BNG	1-10-2021	15.000.000	0,22%	12x pj	13.833.333	-	1.000.000	28.577	12.833.333
40.115.216	BNG	18-11-2021	45.283.443	0,61%	12x pj	43.648.208	-	1.509.448	261.650	42.138.759
40.114.220	BNG	1-10-2020	1.900.000	0,39%	4x pj	1.780.129	-	60.287	6.837	1.719.842
Giessenlanden	Gemeente	25-11-2015	1.418.000	2,40%	4x pj	1.227.487	-	29.891	29.385	1.197.597
Hendrik-Ido-Ambacht	Gemeente	25-11-2015	1.460.000	2,40%	4x pj	1.247.324	-	33.368	29.852	1.213.956
			100.061.443			**73.583.703**	**7.500.000**	**3.757.994**	**424.945**	**77.325.709**

2023-2026

Jaar	oorspronkelijk bedrag	Saldo 1 januari	Opgenomen	Aflossingen	Rente-lasten	Saldo 31 december
2024	100.061.443	77.325.709	7.500.000	4.259.748	444.861	80.565.962
2025	100.061.443	80.565.962	7.500.000	4.761.539	470.188	83.304.423
2026	100.061.443	83.304.423	0	4.805.035	447.297	78.499.388

4.4 Bedrijfsvoering

De VRZHZ hanteert in haar programmabegroting en programmaverantwoording 6 sporen. Eén hiervan betreft 'Wendbaar en duurzaam organiseren', welke gewijd is aan de bedrijfsvoering van de VRZHZ. Omwille van de leesbaarheid en om dubbelingen te voorkomen, verwijzen wij u voor de inhoudelijke verantwoording over de bedrijfsvoering naar hoofdstuk 3.6.

Als aanvulling op spoor 6 'Wendbaar en duurzaam organiseren' worden ten aanzien van de bedrijfsvoering en de kosten hiervan, de volgende kengetallen genoemd:

Kengetal		2023
Personeelsleden in dienst	Medewerkers	323
	Vrijwilligers	684
Personeel van derden	Kosten	€384.913
Automatisering	kosten	€2.225.615

4.5 Verbonden partijen

In onderstaande tabel is opgenomen wat achtereenvolgens het belang van de VRZHZ in de verbonden partijen, het eigen vermogen, het vreemd vermogen en het resultaat van het boekjaar is.

Naam en vestigingsplaats	Belang		Eigen vermogen *X € 1.000*		Vreemd vermogen *X € 1.000*		Resultaat boekjaar
	1-jan	31-dec	1-jan	31-dec	1-jan	31-dec	
Spinel Veiligheidscentrum B.V. te Dordrecht	100%	100%	1.879 *	2.278 *	2.980 *	2.370 *	399 *
IFV te Arnhem	0%	0%	nvt	nvt	nvt	nvt	nvt

** De cijfers zijn ontleend aan de jaarrekening 2020 aangezien de jaarrekening van 2021 nog niet beschikbaar is.*

In de volgende tabellen is opgenomen in hoeverre de verbonden partijen bijgedragen aan het behalen van de doelstellingen van de VRZHZ.

Verbonden partij	Spinel Veiligheidscentrum B.V. te Dordrecht
Aard activiteiten en financiering	De vennootschap is eigenaar en exploitant van het opleidings- en oefenterrein voor brandweer en hulpdiensten, gelegen aan Spinel 100 te Dordrecht. De vennootschap heeft een eigen begroting, jaarrekening en financiële administratie cf. Titel 9 BW2. Huisbankier is BNG Bank. De VRZHZ staat, als enig aandeelhouder, garant voor de financiering bij de BNG Bank. De VRZHZ betaalt bijdrage voor het opleiden, trainen en oefenen van repressief personeel (inkomsten van de vennootschap). De VRZHZ verkoopt zelf 'trainings-arrangementen' en trainingen aan publieke en private partijen, teneinde inkomsten van derden te genereren.
Openbaar belang dat wordt behartigd	Opleiding, training en oefening van repressief personeel (voornamelijk brandweer) in de regio ZHZ. Een eigen oefenterrein in de regio is van belang om vrijwilliger en beroepskrachten in dichte nabijheid van woonplaats/kazerne te kunnen trainen en oefenen.
Bestuurlijke betrokkenheid	1. VRZHZ is 100% aandeelhouder 2. Leden van het Algemeen Bestuur hebben zitting in aandeelhoudersvergadering namens de aandeelhouder (VRZHZ) 3. Drie leden van Dagelijks Bestuur vormen de toezichthouder van de vennootschap (Raad van Commissarissen) 4. Algemeen directeur VRZHZ is directeur-bestuurder van de vennootschap
Relevante ontwikkelingen/ risico's	1. De VRZHZ staat (sinds 2005) garant voor de totale lening bij de BNG Bank. De vennootschap heeft in overleg met de RvC en de VRZHZ herstelmaatregelen genomen. De liquiditeit zal op langere termijn aantrekken. Met de onderliggende businesscase is er geen direct risico op een claim van de BNG Bank op de borg. 2. Per 31/12/2015 is de samenwerkingsovereenkomst (PPS) verlopen t.b.v. de exploitatie over de periode 2005-2015. Een andere B.V. van de VRZHZ was hierin commandite. Voor de beëindiging van de samenwerking is een overeenkomst gesloten. Dit heeft geleid tot de betaling van een transitievergoeding van €1,2 mln. Voor betaling van deze vergoeding heeft de B.V. vreemd vermogen aangetrokken bij de VRZHZ. Deze verplichting is overgenomen in de businesscase van Spinel Veiligheids-centrum B.V. Als gevolg van een nieuw aangetrokken lening voor Proces Plant Industrie (PIP) waarvoor de VRZHZ ook garant staat, is het financiële risico gestegen naar €1,4 mln. 3. In september 2019 is in afstemming met de belastinginspecteur een verzoek voor een fiscale eenheid BTW tussen de Veiligheidsregio Zuid-Holland Zuid en Spinel Veiligheidscentrum B.V. ingediend. Tot op dit moment heeft de Belastingdienst hier nog geen officieel standpunt over ingenomen. In februari 2020 opperde de belastinginspecteur de mogelijkheid om te handelen 'als ware sprake van een fiscale eenheid BTW', wat een oplossing biedt tot het moment van uiteindelijke toekenning. Het feit dat dit door de belastinginspecteur wordt voorgesteld, geeft aan dat ook zij verwacht dat dit tot een toekenning zal gaan leiden. Vanaf 1 juli 2020 handelen de Veiligheidsregio Zuid-Holland Zuid en Spinel Veiligheidscentrum B.V. als een fiscale eenheid.

Verbonden partij	Instituut Fysieke Veiligheid (IFV)
Aard activiteiten en financiering	1. Het Instituut Fysieke Veiligheid (hierna: IFV) is in het leven geroepen ten behoeve van de verbetering van de kwaliteit en de organisatie van de rampenbestrijding en crisisbeheersing in ons land. Dit doet zij onder meer door kennis op vlak van de rampenbestrijding en crisisbeheersing te ontwikkelen en te delen, beleid te ontwikkelen en onderzoeken te doen op vlak van (fysieke) veiligheid, crisisbeheersing, risicobeheersing en brandweerzorg. Ook verzorgt zij opleidingen, trainingen en oefeningen en fungeert zij als netwerkpartner en regisseur op vlak van (fysieke) veiligheid en de ondersteunende proces. 2. De activiteiten van het IFV worden gefinancierd uit rijksbijdragen (Brede Doeluitkering, een bijdrage vanuit het Ministerie van Justitie & Veiligheid), een bijdrage vanuit de Politie en bijdragen vanuit de Veiligheidsregio's.
Openbaar belang dat wordt behartigd	Het IFV draagt bij aan de maatschappelijke doelstelling om Nederland samen veiliger en weerbaarder te maken.
Bestuurlijke betrokkenheid	1. Het IFV is een bij de Wet veiligheidsregio's opgericht zelfstandig bestuursorgaan. 2. Het bestuur van het IFV verantwoordelijk voor alle taken en werkzaamheden die het IFV uitvoert in het kader van de Wet veiligheidsregio's. 3. De voorzitters van de 25 Veiligheidsregio's vormen samen het bestuur van het IFV. De voorzitter van de Veiligheidsregio Zuid-Holland Zuid neemt namens de Veiligheidsregio zitting in het bestuur van het IFV.
Relevante ontwikkelingen/ risico's	Geen

4.6 Meerjarig investeringsplan

Het Meerjarig investeringsplan (hierna: MJIP) is, conform de begrotingsrichtlijnen 2019 (AB2017/2229), op basis van nieuw vastgesteld beleid volledig geactualiseerd. Ook is het MJIP in 2021 geïndexeerd en is de nota 'Waarderen en afschrijven' geactualiseerd (AB2021/64).

Hieronder zijn de jaarschijven 2023-2026 van het MJIP weergegeven. De jaarschijven 2023-2025 zijn vastgesteld in het algemeen bestuur van 8 juni 2022. Jaarschijf 2026 is ter kennisname.

Omschrijving	2023	2024	2025	2026
Aanhangwagens			10.150	12.180
Aed's				98.709
Ademlucht	83.332	31.161	225.330	200.463
Apparatuur werkplaats			157.021	
Brandblusvoorziening veertaxi		429.853		
Commando Voertuig	456.750			
Dienstauto's	148.190	64.960	57.855	214.165
Dienstbussen	324.800		466.900	101.500
Duikapparatuur	17.763	152.250		
Gereedschappen			304.500	
Grof en extreem geweld	65.975			
Groot watertransport	399.910	399.910		
Haakarmbakken	157.325	76.125		
Haakarmvoertuig			385.700	
ICT	55.825		37.555	1.613.850
Kazernekleding	65.975			
Materieel voertuig		49.735		
Meetapparatuur		311.605		
Migratie C2000		27.405		
Operationale informatie voorziening	40.600	40.600		
Reddingspakken				40.600
Redvoertuigen incl update			192.850	
Ritregistratiesysteem	76.125			
Schuimblusvoertuig		1.522.500		
Scooters			26.796	
Tankautospuit incl bepakking	1.659.525		2.765.875	2.212.700
Trekker materieel	131.950	60.900		
Werken op hoogte				81.200
XVR			49.735	
Zaagkleding				86.275
Eindtotaal	**3.684.044**	**3.167.003**	**4.680.267**	**4.661.641**

5 Financiën

5.1 Algemeen

De begroting 2023 is gebaseerd op de uitgangspunten van de door het dagelijks bestuur vastgestelde begrotingsrichtlijnen 2023 (2021-870A).

- Uniformering kaderstelling GR-en op ZHZ niveau; de lasten van de begroting 2023 te indexeren met de loon- (2,0%) en de prijsindex (1,5%). Genoemde percentages worden toegepast op de meest recent vastgestelde begroting.
- Kostenverdeelsystematiek; de ingroei en uitgangspunten zoals vastgesteld in het algemeen bestuur van 22 februari 2018 (2018/060 en 2018/062).
- Beleidsplan; in de begroting 2023 zijn we al zoveel als mogelijk uitgegaan van het concept beleidsplan 2022-2025. Waar dit de komende periode nog tot wijzigingen leidt, komen we daar in de eerste bestuursrapportage 2023 op terug.

5.2 Overzicht van baten en lasten

De programmabegroting 2023 bestaat uit het programma Veiligheid.

Concernniveau 2022	**Realisatie 2021**			**Begroting na wijziging 2022**			**Begroting 2023**		
Bedragen x € 1.000	**Lasten**	**Baten**	**Saldo**	**Lasten**	**Baten**	**Saldo**	**Lasten**	**Baten**	**Saldo**
Gerealiseerd saldo van baten en	50.528	47.519	-3.008	46.700	45.356	-1.344	49.108	48.474	-634
Mutaties reserves	223	3.223	3.000	92	1.437	1.345	77	711	634
Resultaat	**50.751**	**50.742**	**-8**	**46.792**	**46.793**	**1**	**49.184**	**49.184**	

5.3 Overzicht van de gemeentelijke bijdragen

In onderstaande tabel is de gemeentelijke bijdrage opgenomen.

Gemeente	**Gemeentelijke bijdrage 2022**	**Ingroei 2023**	**Mutaties structureel tekort**	**Mutaties FLO**	**Mutaties indexatie 2023**	**Totale gemeentelijke bijdrage 2023**	**Waarvan FLO**	**Excl. FLO**	**Verdeling mutaties in %***
Alblasserdam	1.453.956	-	88.296		32.311	1.574.563		1.574.563	3,9%
Dordrecht	12.305.458	-65.842	656.560	24.220	240.259	13.160.655	1.234.820	11.925.835	29,0%
Hendrik-Ido-Ambacht	1.928.454	-	119.992	-	43.909	2.092.356		2.092.356	5,4%
Papendrecht	2.302.264	129.633	147.160		53.851	2.632.908		2.632.908	6,5%
Sliedrecht	1.953.113	36.402	122.256	-	44.738	2.156.509		2.156.509	5,3%
Zwijndrecht	3.726.535	-	224.136		82.020	4.032.690		4.032.690	9,9%
Molenlanden	3.845.474	-24.170	235.456		86.162	4.142.922		4.142.922	10,4%
Gorinchem	2.888.734	-	178.856		65.450	3.133.040		3.133.040	8,0%
Hardinxveld-Giessendam	1.200.115	-9.851	74.712		27.340	1.292.315		1.292.315	3,3%
Hoeksche Waard	6.896.359	-47.091	416.576	1.280	152.440	7.419.564	65.280	7.354.284	18,3%
Totaal	**38.500.461**	**19.081**	**2.264.000**	**25.500**	**828.480**	**41.637.522**	**1.300.100**	**40.337.422**	**100,0%**
Bijdrage uittreedsom	-	-19.081			-	-19.081		-19.081	
Totaal	**38.500.461**	**-**	**2.264.000**	**25.500**	**828.480**	**41.618.441**	**1.300.100**	**40.318.341**	

*) De percentages ten behoeve van de verdeling van de mutaties 2022-2023 zijn op basis van de meicirculaire 2020 gemeentefonds, cluster OOV–subcluster brandweer. E.e.a. conform de vastgestelde Kostenverdeelsystematiek (AB2018/060).

5.4 Incidentele baten en lasten

In onderstaande tabel zijn de incidentele baten en lasten weergegeven.

Presentatie van het structureel saldo *(x € 1.000)*	**Realisatie 2021**	**Primaire begroting 2022**	**Begroting 2023**
Lasten	50.528	46.700	49.108
Baten	47.519	45.356	48.474
Saldo lasten en baten	-3.008	-1.344	-634
Stortingen in reserves	223	92	77
Onttrekkingen aan reserves	3.223	1.437	711
Saldo mutaties reserves	3.000	1.345	634
Resultaat	**(8)**	**1**	**-**
Incidentele lasten	129	-	74
Incidentele baten	3.079	468	20
Saldo incidentele baten en lasten	-2.950	-468	54
Structureel resultaat	**(2.950)**	**(468)**	**54**

De incidentele baten zijn de onttrekkingen uit de incidentele reserves. De egalisatiereserve kapitaallasten en dekking kapitaallasten zijn structurele reserves. Zie 5.7 Verloop van reserves.

5.5 Meerjarenraming 2023-2026

In onderstaande tabel is de meerjarenraming voor het programma Veiligheid opgenomen.

Concernniveau 2022	**Begroting 2023**			**Begroting 2024**			**Begroting 2025**			**Begroting 2026**		
Bedragen x € 1.000	**Lasten**	**Baten**	**Saldo**	**Lasten**	**Baten**	**Saldo**	**Lasten**	**Baten**	**Saldo**	**Lasten**	**Baten**	**Saldo**
Gerealiseerd saldo van baten en lasten	49.108	48.474	-634	49.730	49.265	-465	50.167	50.180	13	51.140	51.111	-29
Mutaties reserves	77	711	634	65	530	465	54	41	-13	7	36	29
Resultaat	**49.184**	**49.184**		**49.795**	**49.795**		**50.221**	**50.221**		**51.147**	**51.147**	

5.6 Uiteenzetting financiële positie

In onderstaande tabel is op hoofdlijnen de financiering van de VRZHZ weergegeven. Voor meer gedetailleerde informatie wordt verwezen naar 4.3 Financiering.

Omschrijving	**Saldo 1-1-2023**	**Opnames 2023**	**Aflossingen 2023**	**Saldo 31-12-2023**	**Aflossings verplichtingen 2024**	**Rentelasten 2023**
Onderhandse leningen van						
Binnenlandse Banken en overige financiële instelligen	71.109	7.500	3.695	74.914	4.195	366
Gemeenten	2.475		63	2.412	65	59
Totaal	**73.584**	**7.500**	**3.758**	**77.326**	**4.260**	**425**

5.7 Verloop van reserves

Hierna is een overzicht opgenomen van de reserves die aanwezig zijn bij de VRZHZ, inclusief een toelichting. Vervolgens is hiervan het verwachte verloop in 2024-2026 gegeven.

2023

Omschrijving	1-1-2023	Rente	Toevoegingen	Onttrekking	31-12-2023
Algemene reserves					
Algemene reserve VRZHZ	500.000	-	-	-	500.000
Totaal algemene reserves	*500.000*	-	-	-	*500.000*
Bestemmingsreserves					
Reserve egalisatie kapitaallasten	1.052.029	-	-	-575.000	477.029
Dekking kapitaallasten	307.091	3.071	-	-115.774	194.388
Totaal structurele reserves	*1.359.120*	*3.071*	-	*-690.774*	*671.417*
Reserve egalisatie kosten opleiden	86.176				86.176
Veranderende Omgeving	-	-	-	-	-
Informatie gestuurd werken	-	-	-	-	-
Transitie Organisatie	-	-	-	-	-
Inhaalslag investeringen	99.078	-	-	-	99.078
Transitievergoeding 5HL	-	-	-	-	-
Generatiepact	63.292	-	73.600	-20.000	116.892
Totaal incidentele reserves	*248.546*	-	*73.600*	*-20.000*	*302.146*
Totaal bestemmingsreserves	*1.607.666*	*3.071*	*73.600*	*-710.774*	*973.563*
Totaal generaal	**2.107.666**	**3.071**	**73.600**	**-710.774**	**1.473.563**

2024-2026

Jaar	Saldo 1 januari	Rente	Toevoeging	Onttrekking	Saldo 31 december
2024	1.473.563	1.944	59.100	-529.766	1.004.841
2025	1.004.841	1.436	47.300	-41.084	1.012.493
2026	1.012.493	1.040	-	-35.576	977.957

Algemene reserve

Deze algemene reserve is bestemd voor de egalisatie van incidentele, niet voorziene, tegenvallers binnen de VRZHZ en voor het opvangen van risico's.

Bestemmingsreserves

Reserve egalisatie kapitaallasten

Uit deze reserve wordt het verschil tussen de werkelijke kapitaallasten en de begrote kapitaallasten gedekt. De begrote kapitaallasten zijn berekend op basis van de systematiek van de gemiddelde kapitaallasten.

Reserve dekking kapitaallasten

Op grond van de het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) is deze reserve in 2004 in het leven geroepen. Investeringen die geheel of gedeeltelijk worden gefinancierd met reserves worden bruto geactiveerd. Het bedrag dat wordt gefinancierd uit een algemene reserve of een subsidie wordt in deze specifieke bestemmingsreserve geboekt. Jaarlijks wordt een bedrag aan afschrijving en rentelasten aan deze reserve onttrokken. Als het ware wordt de reserve over de gehele afschrijvingsduur van de investering verdeeld. Het rentepercentage bespaarde rente is gelijk aan het rentepercentage over de investering. Zo wordt voorkomen dat er budgettaire afwijkingen ontstaan.

Reserve Veranderende omgeving
Deze reserve is in 2022 volledig benut

Reserve Informatie gestuurd werken
Deze reserve is in 2022 volledig benut

Reserve Transitie Organisatie
Deze reserve is in 2022 volledig benut

Reserve Inhaalslag investeringen
Deze reserve is ten behoeve van de kosten voor het bewerkstelligen van het benodigde investeringsniveau gedurende de periode dat de nieuwe organisatie nog niet volledig is ingeregeld na de herstructurering.

Reserve Transitievergoeding Vijfheerenlanden
Deze reserve is in 2021 volledig benut

Reserve Generatiepact
Per 1 januari 2019 is de Regeling Generatiepact van kracht. Dit is een regeling op basis waarvan de 62-jarige of oudere medewerker (zonder FLO-rechten) minder kan gaan werken tegen 100% pensioenopbouw. Het doel hiervan is tweeledig; een meer duurzame inzetbaarheid van de oudere medewerker en de bevordering van de instroom van jongere medewerkers. En de vrijkomende financiële ruimte benutten voor het investeren in de ontwikkeling van de zittende medewerkers. Het generatiepact is niet bedoeld om een loonkostenbesparing te realiseren.

5.8 Verloop van voorzieningen

Hierna is een overzicht opgenomen van de voorzieningen die aanwezig zijn bij de VRZHZ. Vervolgens is hiervan het verwachte verloop in 2024-2026 gegeven.

2023

Omschrijving	1-1-2022	Toevoeging	Vrijval	Aanwending	31-12-2022
Onderhoud SB/Voertuigen	173.306	-		12.000-	161.306
Groot onderhoud blusboot	82.865	27.043		25.531-	84.377
Onderhoud VR-Gebouw	256.894	47.850		88.359-	216.385
Onderhoud gebouwen	1.001.650	370.000		204.751-	1.166.899
Vervanging Meubilair	18.593	40.403		35.619-	23.377
3e WW-jaar	53.759	14.117		-	67.876
Frictiekosten nieuwe organisatie	371.415	61.353		30.677-	402.091
Totaal	**1.958.482**	**560.766**	**-**	**396.937-**	**2.122.311**

2024-2026

Jaar	Saldo 1 januari	Toevoeging	Vrijval	Aanwending	Saldo 31 december
2023	2.122.311	499.879	-	-344.003	2.278.186
2024	2.278.186	499.935	-	-1.289.436	1.488.686
2025	1.488.686	520.045	-	-720.104	1.288.626

De mutaties in de onderhoudsvoorzieningen en de voorziening Vervanging Meubilair zijn op basis van een Meerjaren Onderhoudsplan (MJOP). Periodiek wordt bekeken of actualisatie nodig is.

6 Vaststelling

Dagelijks Bestuur

Als begroting 2023 vastgesteld en aangeboden aan het Dagelijks Bestuur op 22 april 2022.

Het Dagelijks Bestuur van de VRZHZ,

de secretaris,	de voorzitter,
C.P. Frentz	Mr. A.W. Kolff

Algemeen Bestuur

Begroting 2023, vastgesteld door het Algemeen Bestuur van de VRZHZ in de openbare vergadering van 24 juni 2022.

de secretaris,	de voorzitter,
C.P. Frentz	Mr. A.W. Kolff

7 Bijlagen

7.1 Overzicht van baten en lasten naar kostensoorten

Concernniveau 2022 *Bedragen x € 1.000*	Realisatie 2021	Begroting na wijziging 2022	Begroting 2023
LASTEN			
1.1 - Salarissen en sociale lasten	28.340	28.982	29.561
2.1 - Belastingen	213	274	274
3.2 - Duurzame goederen	4	-	-
3.5.1 - Ingeleend personeel	3.016	385	385
3.8 - Overige goederen en diensten	13.169	13.350	12.789
5.1 - Rente	1.031	417	497
6.1 - Financiële transacties	0	210	210
7.2 - Mutaties voorzieningen	707	707	778
7.3 - Afschrijvingen	3.979	4.640	4.614
7.4 - Toegerekende reële en bespaarde rente	6	-	0
7.5 - Overige verrekeningen	63	-2.264	0
Subtotaal lasten	50.528	46.700	49.108
BATEN			
3.5.2 - Uitgeleend personeel	474	230	230
3.8 - Overige goederen en diensten	1.710	963	963
4.3.1 - Bijdragen Rijk	6.673	5.663	5.664
4.3.2 - Bijdragen gemeenten	38.649	38.500	41.618
5.1 - Rente	14	-	-
7.4 - Toegerekende reële en bespaarde rente		0	-1
7.5 - Overige verrekeningen		-	-
Subtotaal baten	47.519	45.356	48.474
Gerealiseerd saldo baten en lasten	**-3.008**	**-1.344**	**-634**
7.1 - Toevoegingen aan reserves	223	92	77
7.1 - Onttrekkingen aan reserves	666	1.437	711
7.1 - Onttrekkingen aan reserve Tv. 5HL	2.557		0
RESULTAAT	**-8**	**1**	**0**

7.2 Programmaplan met overzicht van baten en lasten

Concern	Baten	Lasten	Saldo
Programma veiligheid	48.176	36.089	12.087
Algemene dekkingsmiddelen	-1	92	-93
Kosten overhead	299	12.897	-12.598
Vennootschapsbelasting	-	20	-20
Onvoorzien	-	10	-10
Saldo van baten en lasten	**48.474**	**49.108**	**-634**
Mutaties reserves	711	77	634
Resultaat	**49.184**	**49.184**	**-**

7.3 Overzicht van baten en lasten naar taakveldindeling

Taakveld	Baten	Lasten	Saldo
0. Bestuur en ondersteuning	0		
0.4 - Overhead	299	12.897	-12.598
0.5 - Treasury	-1	92	-93
0.8 - Overige baten en lasten	46.042	4.283	41.759
0.9 - Vennootschapsbelasting	-	20	-20
0.10 - Mutaties reserves	711	77	634
0.11 - Resultaat van de rekening van baten en lasten			-
1. Veiligheid			
1.1 - Crisisbeheersing en brandweer	2.134	31.816	-29.682
Totaal	**49.184**	**49.184**	**0**

7.4 Verplichte beleidsindicatoren

De door het BBV voorgeschreven beleidsindicatoren die relevant zijn voor de VRZHZ treft u hieronder en behoren allen tot taakveld 0. ‘Bestuur en ondersteuning’.

0. Bestuur en ondersteuning	Formatie	0,66 fte
0. Bestuur en ondersteuning	Bezetting	0,66 fte
0. Bestuur en ondersteuning	Apparaatskosten	€ 106,05
0. Bestuur en ondersteuning	Externe inhuur	1,30%
0. Bestuur en ondersteuning	Overhead	25,65%

*exclusief vrijwilligers.

7.5 Geprognotiseerde balans

In onderstaande tabel is conform artikel 20 lid 1 sub b een geprognotiseerde begin- en eindbalans opgenomen van het begrotingsjaar die tenminste de posten bevat om het EMU-saldo te kunnen berekenen.

Begrotingsjaar T	**2023**					
	T-2	**T-1**	**T**	**T+1**	**T+2**	**T+3**
Activa	**31-12-2021**	**31-12-2022**	**31-12-2023**	**31-12-2024**	**31-12-2025**	**31-12-2026**
(im) Materiële vaste activa	78.262	94.022	91.522	88.543	87.455	86.213
Financiële vaste activa: Kapitaalverstrekkingen	18	18	18	18	18	18
Financiële vaste activa: Leningen	480	360	240	120	0	0
Financiële vaste activa: Uitzettingen > 1 jaar	21	21	0	0	0	0 +
Totaal Vaste Activa	**78.781**	**94.421**	**91.780**	**88.681**	**87.473**	**86.231**
Voorraden: Onderhanden werk & Overige grond- en hulpstoffen						
Voorraden: Gereed product en handelsgoederen & vooruitbetalingen	45	40	40	40	40	40
Uitzettingen <1 jaar	2.560	2.500	2.500	2.500	2.500	2.500
Liquide middelen	307	300	300	300	300	300
Overlopende activa	1.732	1.500	1.500	1.500	1.500	1.500 +
Totaal Vlottende Activa	**4.644**	**4.340**	**4.340**	**4.340**	**4.340**	**4.340**
Totaal Activa	**83.425**	**98.761**	**96.120**	**93.021**	**91.813**	**90.571**
Passiva	**31-12-2021**	**31-12-2022**	**31-12-2023**	**31-12-2024**	**31-12-2025**	**31-12-2026**
Eigen vermogen	3.309	2.099	1.465	996	1.003	968
Voorzieningen	1.720	1.416	1.346	1.108	918	932
Vaste schuld	69.340	73.584	77.326	80.566	83.304	74.499 +
Totaal Vaste Passiva	**74.369**	**77.099**	**80.137**	**82.670**	**85.225**	**76.399**
Vlottende schuld	4.728	17.662	11.983	6.351	2.588	10.172
Overlopende passiva	4.328	4.000	4.000	4.000	4.000	4.000 +
Totaal Vlottende Passiva	**9.056**	**21.662**	**15.983**	**10.351**	**6.588**	**14.172**
Totaal Passiva	**83.425**	**98.761**	**96.120**	**93.021**	**91.813**	**90.571**

De stijging van de vlottende schulden wordt veroorzaakt door een toename van het investeringsvolume. Zie hiervoor tabel 4.6 Meerjarig Investeringsplan. Bij realisatie van de investeringen worden, voor wat betreft de financiering, langlopende geldleningen afgesloten indien noodzakelijk. Bij de herfinanciering van de leningenportefeuille in november 2021 is hierop geanticipeerd door de financieringsbehoefte te koppelen aan het meerjarig investeringsprogramma om zodoende maximaal voordeel te behalen uit de lage rentestanden van dat moment.

7.6 Risico's

1. Langdurige calamiteit				
Omschrijving	Een langdurige calamiteit vergt langdurige inzet van de crisisorganisatie. Inzet van medewerkers van partners in de crisisorganisatie VRZHZ wordt vergoed. Daarnaast vergt een dergelijke calamiteit gelet op de maatschappelijke impact en de noodzaak tot zorgvuldige evaluatie, waaronder het begeleiden van onderzoeksactiviteiten door en de Onderzoeksraad, externe ondersteuning en inzet van mensen en middelen. De ervaring met o.a. het incident Chemie-Pack is aanleiding voor dit risico en is structureel onderdeel van de Risicoparagraaf.			
Beheersingsmaatregel	Geen beheersingsmaatregel mogelijk. Dekking vindt plaats uit algemene reserve.			
Inschatting financiële gevolgen	**Kans (%)**	**Risicoprofiel**	**Structureel/ Incidenteel**	**Benodigd weerstandsvermogen**
€ 500.000	40%	Hoog (20%)	Incidenteel	€ 40.000

2. Garantstelling en risico's leningen oefenterrein				
Omschrijving	De VRZHZ staat garant voor de lening die de ZHZ Investerings B.V. (per 8 januari 2016 Spinel Veiligheidscentrum B.V.) in 2006 heeft afgesloten bij de BNG. De lening (met een totaalwaarde van € 6,9 mln. en een stand per 31 december 2020 van € 0,23 mln.) is aangetrokken voor de bouw van een multidisciplinair opleidings- en oefenterrein op het industrieterrein Dordtse Kil III in Dordrecht. Daarnaast hebben de VRZHZ en Spinel enkele leningen afgesloten o.a. ter financiering en verbetering van de liquiditeitspositie met een totale stand per 31 december 2020 van € 1,1 mln. De totale risicowaarde bedraagt per 31 december 2019: € 1,4 mln. Door de positieve exploitatieresultaten over de afgelopen jaren, de verbeterde liquiditeitspositie en de punctualiteit van betaling door Spinel het risico naar beneden bijgesteld.			
Beheersingsmaatregel	De VRZHZ heeft de volgende beheersmaatregelen getroffen: dienstverleningsovereenkomst gesloten tussen Spinel Veiligheidscentrum B.V. en de VRZHZ voor uitvoering van de bedrijfsvoeringstaken, waaronder financieel advies en treasurybeheer; regulier management- en directieoverleg is gepland, met een vaste agenda met daarop minimaal de operationele en financiële prestaties en forecast, ter voorbereiding op de vergaderingen van de Raad van Commissarissen			
Inschatting financiële gevolgen	**Kans (%)**	**Risicoprofiel**	**Structureel/ Incidenteel**	**Benodigd weerstandsvermogen**
€1.400.000	10%	Midden 10%)	Incidenteel	€14.000

3. Uitval ICT				
Omschrijving	De uitval van middelen en in het bijzonder verbindingen en ICT tijdens een crisis. In de regionale risicoplannen staat uitval van verbindingen als een risico genoemd. De VRZHZ kan op dat moment zowel getroffene als crisisbestrijder zijn. Dat kan bijvoorbeeld als het VRZHZ gebouw in het gebied van een crisis staat of als onze eigen verbindingen falen. Op dat moment valt de VRZHZ terug op haar partners en eventueel op uitwijkmogelijkheden.			
Beheersingsmaatregel	Afspraken maken en beheren met partners en leveranciers op het vlak van uitwijkmogelijkheden.			
Inschatting financiële gevolgen	**Kans (%)**	**Risicoprofiel**	**Structureel/ Incidenteel**	**Benodigd weerstandsvermogen**
€200.000	40%	Hoog (20%)	Incidenteel	€16.000

4. Deeltijdrichtlijn				
Omschrijving	De Europese deeltijdrichtlijn gaat uit van het principe dat gelijk werk in voltijd en in deeltijd gelijk beloond moet worden. Dit conflicteert met de wijze waarop het huidig brandweerbestel is vormgegeven. Het Ministerie van Justitie en Veiligheid en het Veiligheidsberaad hebben vastgesteld dat er veel waarde wordt gehecht aan het huidige hybride stelsel van beroeps- en vrijwillig brandweerpersoneel in Nederland, en te willen zoeken naar een oplossing die dicht bij het huidige bestel blijft. Hiertoe is een landelijke denktank opgericht met als opdracht 'Onderzoek hoe de brandweervrijwilligers nadrukkelijk en fundamenteel zijn te onderscheiden van de beroepskrachten en breng in kaart welke mogelijke consequenties dit voor de brandweerorganisatie heeft'. Een eerste ruwe inschatting van de gevolgen voor VRZHZ komen op en bedrag van tussen de € 1,5 mln en € 2,0 mln. Voor de weerstandsreservering gaan we vanwege de onzekerheid uit van de ondergrens van € 1,5 mln. Een precieze doorrekening volgt later zodra er meer duidelijkheid is over precieze omvang en oplossingsrichtingen.			
Beheersingsmaatregel	Bestuurlijke en ambtelijke beïnvloeding in overleggen. Inzetten op rijksfinanciering omdat het een stelselwijziging betreft.			
Inschatting financiële gevolgen	**Kans (%)**	**Risicoprofiel**	**Structureel/ Incidenteel**	**Benodigd weerstandsvermogen**
€3.500.000	50%	Hoog (20%)	Structureel	€1.400.000

5. Niveau onderhoud huisvesting (MJOP=80%)				
Omschrijving	In het AB van november 2015 zijn bezuinigingen doorgevoerd op huisvesting door enerzijds de afschrijvingstermijn van onze panden te verlengen van 40 naar 50 jaar, waarbij er in de laatste 10 jaar geen noemenswaardig onderhoud meer plaatsvindt en anderzijds te besparen op onderhoud door: ▪ zo veel mogelijk onderhoud uit te laten voeren door eigen medewerkers (beroeps en vrijwilligers); ▪ ervan uit te gaan, dat zo'n 80% van het geraamde onderhoud daadwerkelijk wordt uitgevoerd en jaarlijks per locatie en van geval tot geval te beoordelen of het geplande onderhoud noodzakelijk is. Het totaal leidde tot een bezuiniging van € 568.000, die in mindering is gebracht op de gemeentelijke bijdragen. De gevolgen van deze keuzes zijn als volgt: ▪ De laatste tien jaar van de levenstijd van een kazerne duiken we onder de ondergrens van kwaliteitsniveau 31. Dat betekent dat de functievervulling van bouw- en installatiedelen incidenteel in gevaar is en tevens zichtbare verloedering van deze panden, met als gevolg aan de ene kant waardedaling en aan de andere kant een esthetisch minder verantwoordelijk geheel , met gevolgen voor de uitstraling richting publiek en eigen mensen. Feitelijk maak je hiermee een keuze voor nieuwbouw na 50 jaar, terwijl renoveren of herbouw wellicht gunstiger zou zijn. ▪ Het onderhoudsniveau daalt gestaag. Gemiddeld genomen hebben onze panden een voldoende onderhoudsniveau, maar dat is eerder het gevolg van de relatief lage gemiddelde leeftijd dan aan voldoende onderhoud. Het blijven uitvoeren op 80% van niveau 3 betekent, dat we op zeker moment meer onvoldoendes gaan scoren, met als gevolg waardedaling, grotere incidentele kosten op langere termijn en opnieuw een slechte uitstraling richting publiek en eigen mensen. ▪ De afgelopen jaren zijn forse overschrijdingen binnen bedrijfsvoering opgevangen om niet onder niveau 3 te komen.			
Beheersingsmaatregel	Om te voorkomen dat we telkens opnieuw tegen een probleem oplopen, zullen we jaarlijks de dotatie tegen het licht houden, het saldo beoordelen en waar nodig aanvullende besluiten vragen.			
Inschatting financiële gevolgen	**Kans (%)**	**Risicoprofiel**	**Structureel/ Incidenteel**	**Benodigd weerstandsvermogen**
€ 350.000	55%	Midden (10%)	Structureel	€ 77.000

6. Uitval telefooncentrale				
Omschrijving	De huidige telefooncentrale dateert uit 2012, is al langere tijd hardware- en softwarematig niet meer up to date en kent een probleem met een onderdeel dat verantwoordelijk is voor het DECT-verkeer: een beperkt aantal draadloze telefoons en de bediening van de intercom op de posten Zwijndrecht en Oud-Beijerland. Mocht er uitval plaatsvinden, betekent dit: - mogelijke een langere doorlooptijd van de verhelping van de storing, dit kan van 1 dag tot meer dan een week zijn; - directe impact (uitval) voor het (niet mobiele) DECT-telefoonverkeer, dus ook tijdens een GRIP-situatie. De impact lijkt beperkt doordat er niet veel DECT-telefoons zijn en er beheersingsmogelijkheden zijn (zie voorstel); - dat de intercoms bij posten Zwijndrecht en Oud-Beijerland buiten werking zijn. Ook hier lijkt impact beperkt.			
Beheersingsmaatregel	Een terugval-scenario te ontwikkelen, mocht een uitval van de telefooncentrale gebeuren tijdens een GRIP-situatie (bijvoorbeeld overschakelen op mobiele telefonie of nood-telefonie).			
Inschatting financiële gevolgen	**Kans (%)**	**Risicoprofiel**	**Structureel/ Incidenteel**	**Benodigd weerstandsvermogen**
€ 50.000	50%	Hoog (20%)	Incidenteel	€ 5.000